

PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

**Page inserted by evaluation version
www.pdflib.com – sales@pdflib.com**

PAABADE STSEEN: paabad Mari Metsma, Enna Juhkam, Kerli Sisas, Helena Kesonen ja Ainiki Pisukova jutustavad omavahel. Arutlusel on tsura nimega Vasil, kes tormisel öösel ootamatult ära kadus. Foto Evar Riitsaar

LÜHKOLT

Petseri õpilased said Tuglase konkursil tänukirja

Petseri 2. Keskkooli õpilased Ustina Põnova ja Juuli Korotkih said Tuglase konkursil tänukirjad ja meeneid.

Märtsikuus tegid korraldajad Ahja Keskkoolis kokkuvõtteid Fr. Tuglasele pühendatud kirjandusliku omaloomingu konkursile laekunud töödest. Konkursi korraldajaks oli Ahja Keskkooli eesti keele õpetaja, Tartu Ülikooli õppejõud Kadri Ugur. Konkursil osalesid Eesti Vabariigi koolide õpilased. Oodati kirjutisi ka väljaspool Eestit eesti keelt õppivatelt õpilastelt.

Seekordsel konkursil osalesid väljaspool Eestit Petseri 2. Keskkooli ja Luksemburgi eesti kooli õpilased.

Petseri 2. Keskkooli 9. klassi õpilane Ustina Põnova saatis konkursile luuletuse «Minu hobid». Talle meeldib lugeda, suvekuudel matkata ja supelda, vabal ajal aias töötada, kabet mängida, laulda ja tantsida.

Lõpusalmides pajatab Ustina: «Saab must kord matkaja või hakkan aias töötama. Tantsin? Valin lauljate? Või «kul-lale» ma sporti teen? Tõesti raske ütelda, millest rohkem unistan. Tahan hoolikalt veel mõelda, praegu jätkub kõige aega.»

9. klassi õpilase Juuli Korotkhi tööks oli sünnipäevakõne sõbrannale täisealiseks saamise puhul. Peokõne lõpeb lausetega: «Kallis sõbranna! Soovime Sulle palju edu ja õnne edaspidiseks! Mida teed, tee hästi, mida alustad, vii lõpule! Kui on raske, kutsu meid appi! Oleme toeks. Kui Sul läheb kõik hästi, anna meile ka sellest teada! Rõõmustame üheskoos!»

Peale tänukirjade kingiti mõlemale tütarlapsele raamat ja T-särk, kuhu oli kirjutatud: «Ahja- see on mu kõikide rännakute lähtepunkt. Fr. Tuglas.»

Õpilaste töid juhendas Petseri 2. Keskkooli eesti keele, kirjanduse ja kultuuri õpetaja Vally Tamm. Juhendajale kingiti Ahja Keskkooli 4. klassi õpilase ilus raamitud joonistus. (Vally Tamm)

SAID TÄNUKIRJAD: Juuli Korotkih ja Ustina Põnova.

Kull'õ – terräv ku hiot kirvõs

TIATR

Kull'õ
Taarka Pärimusteatri noortestuudio
 Esietendus 23. märtsil galeriis Hal'as Kunn
Autor: Merca
Lavastajad: Jäägeri Merle ja Jonase Tanel
Peaosas: Tammiste Riin

Kauksi Ülle

Perimustiatriline Nuuristuudio on pikep elolugu, ku nuu' kats talvõ, ku noorõ omma' Merca ja Tanel Joonasõ käe all stuudioh opnu'. Mitu parhillaast tähte (Juhkami Enna, Hörna Maar'a ja tõõsõ) omma' hiilanu' kooli näitemänguringeh. Obinit-sa Lihavõttõmaa näitemängah omma' mitu kõrd huugsalt üles astnu' Hörna Maar'a ja Pisukovi Ainiki. Seto kultuuri kogõmust om andnu' tuumikulõ pikk regilaulukoolitus ansamblh (Tsihibärläse', Laanõtsirk, Meremäe kuur, Väike Hellero, Leelonaase'). Perimustiatriline kogõmus om mitmõlõ olnu' suurõs abis ka elokutsõlisi näitlejõid ja lauluimmiga ütõh «Taarka» mängminõ.

Repertuaari valik

Sääntse taustaga nuuristuudioht niivõrd hüvi näitlejõid käe alt koolust saanutõ-

na saa-as loomuligult uutagi' etendüisi kooli vai rahvatiatri laadih.

Repertuaari valik kujunõsi vällä luuvalt. Seto näutekirändüse mano murõtsõmisõs kuulut Taarka Perimustiatriline vällä võistlusõ. Juhendam ja Merca kirotõt näitemäng Kull'õ sai üte II preemijist — ja mia om loogilisep, ku tuu, õt nuuristuudio taa lavastada võtt. Esietendüse publiku hulgast om kuulta' olnu' mõni helü, õt noorilõ tohtnu-us säänest tükku opada'. Ma siski vaiõlnu vasta seto kultuuri hindä loogika perrä.

Nimelt om seto kultuurist üles kirotõt ja osaliselt parhillaastidõ kuurõ lauldavidõ laulõ siäh terve rida õudsana mõovit lugulaulõ nii ku Kalmunäio, Tuumalaul, Uibunäio jne. Nuu' laulu' olõ-õs tiidmälä ka muistsidõlõ seto noorilõ, kiä' panti jo' 17 aastadsõlt mehele ja uma elo pääle, nuu' lugulaulu' moodustavigi' osa hingetiidõsligust haridusõst. Ka sõalisõ vägivalla poolõst om seto aolugu rikas, seto aoluuraamatutõh om juttu pidevatõst rüüsterkedest inne ja peräh Põh'asõta, ka jubedusi naisi piinamisest, midä nakka-ai siihkottall üles lugõma.

Kull'õ näitemängu liin naisi kogokonnast, umavaheleisest alateadvuse seotusõst, mia' vii pingide maandamisõni sõnalitsõ ja iholitsõ kähmlüseni olõ-õi' niisama seto õga mõnõlõ tõõsõlõ pe-

rimuskultuurilõ võõras. Muudogi soovtus päältkaejilõ, õt ar' tii' teismelitsõiäst noorõbit kaema toogu'. Ma kirotõ siäh siski' sääntse lausõ, kuigi' televiisiooni pidevä õgapäavätsõ verelaskmisi kõrval paistu-us taa tükki nii õudnõ midägi'.

Lääva kunsti piteh

Perimustiatriline nuuristuudio tõest s'oo etendüsega', õt nimä läävä kunsti, mitte taidlusõ tsihti piteh. Ku as' aarmastaja' tegevä' tiatrit, sis osaliste valik om kohapääl kõnõkas, valitas sammu tüüpe, kõnõldas kiä kedä mäng jne.

Perimustiatriline, elokutsõlisi näitlejõidõ siäh omma' kõgõ hinnatuba' nuu' näitlejä', kiä' mõistva' tetä' kaetavas hindäst väega erinivvi tegeläskujosi'.

Noorõ' näio' mängõ' paabapaasnigu eide' nii välälä, õt nuu' kiä' sääntsest as'ast eis' kunagi osa saanu', naari' oimõtus.

Ka siäh mängõ' noorõ' näio' paabapaasnigu eide' nii välälä, õt nuu' kiä' sääntsest as'ast eis' kunagi osa saanu', naari' hinnäst oimõtus. Siäh õtelt puult ütõh avitanu' nuuri hindä hüä perimuskultuuri tundminõ, a ka rahvasuuh ja tiatripreemijõid jagajõid siäh «parimas eide kehastajas» peet Merca tüü juhendajana.

ARVAMINÕ

Meie külarahvast šokeeris Merle Jäägeri noortenäidend Kull'õ. Peab ikka olema vägeva sõnavaraga tagahoovi meelt, et noortele tüdrukutele niisugused sõnad selgeks õpetada. Ei mäleta meie piirkonnas küll ühtegi sellist peret, kus tütarde kuuldes ropendati. Samuti ei tohtinud teise-pere lapsi siunata, see võis endale tagasi tulla. Mäletan lapseõlvest ühte purjus vanameest, kes oli kivi kõrval küllil ja vandus inetute sõnadega. Meie hiilisime tast vaikselt möõda. Kes siis selliseid ropu suuga inimesi sallis!

Noortenäidendi peaks kokku panema leelost, muinasjuttudest. He ei peaks täppi peale panema. Miks peaks pealtvaataja tundma etendust vaadates piinlikkust? Kojumannes oli tunne, et lähöks kohe sauna ja peseks saasta maha.

Lidia Sillaots, Obinita

Näitlemisõga' om tüüd tett ja rassõ' rolli' mängtäs särtsuga maaha. Pääosalisõ Tammistu Riinu mängukäkiri meenutas veid'õ kunagise Vanemuise tähe Olmaru Liina umma. Nii saalist kaiõh ku dvd ülesvõttõ mängih om mäng täiuslik. Timä kahastõt kang-

usutav, ja Kahuski Niilo rassõ julm palotaja roll oll tugõvalt mängit.

Lõppi äkki

Siski lõppi näitemäng kuigi' äkki. Tegeläskuju' sai' valalõlõ joonstõt, ühiskond avasi hinnäst ja läts niisama äkki kinni ku avanõsi.

Igatahes om esietendüse järel hüä tunnõh, õt Taarka vaim om tulnu' Perimustiatrilõ taadõ, õt avada seto kultuuri halupunktõ. Tiatri om ütõ viis puhastada' rahva hinge, avitada' aoluku vai esihinnäst puhasta', avada'. Hüä miil, õt nii näitekunsti ku perimusoppusõ juhendaja' omma' tennü tenoväärt tüüd. Torõ, õt om lõüt kogõmustõga projektivedosnik Mäesaarõ Piia.

Ait'umma kõigilõ, kiä' omma' avtanu' ja opanu' mi nuuri! Ooda suurõ huviga' vahtsit etendüisi. ■